

Sygn. akt IX U 484/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 października 2017 r.

Sąd Okręgowy _____ w Gliwicach Wydział IX

Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku

w składzie:

Przewodniczący:	SSR del. Renata Stańczak
Protokolant:	Gabriela Jokiel

przy udziale ./.

po rozpoznaniu w dniu 24 października 2017 r. w Rybniku

sprawy z odwołań W. K. (W. K.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

o ustalenie kapitału początkowego

na skutek odwołań W. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

z dnia 6 marca 2017r. nr(...)

z dnia 5 kwietnia 2017r. nr(...)

zmienia zaskarżone decyzje w ten sposób, że zalicza ubezpieczonemu W. K. do stażu pracy okres nauki zawodu od 01 września 1971r. do 02 czerwca 1974r. w (...) Szkole Zawodowej dla Pracujących przy KWK „(...)” w W.

Sędzia

Sygn. akt IX U 484/17

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 06.03.2017r. organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. ustalił kapitał początkowy ubezpieczonego W. K. (K.) stwierdzając, iż wartość tego kapitału na dzień 01.01.1999r. wynosi 221161,71 zł. Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych od 01/1982 do 12/1991 – wwpw wyniósł 222,00%. Z decyzji wynikało też, że organ rentowy ustalając ubezpieczonemu 23 lata, 7 miesięcy i 25 dni okresów składkowych i 10 miesięcy, 6 dni okresów nieskładkowych, nie uwzględnił ubezpieczonemu do stażu pracy okresu nauki zawodu od 1.09.1971r. do 2.06.1974r. w KWK (...) Ruch „(...)”.

Decyzją z dnia 5.04.2017r. organ rentowy ponownie ustalił kapitał początkowy ubezpieczonego na dzień 01.01.1999r. wskazując, iż jego wartość wynosi 222413,62 zł.

Decyzją tą organ rentowy zweryfikował staż pracy ubezpieczonego na dzień 1.01.1999r. i ostatecznie ustalił, że ubezpieczony wykazał 24 lata, 1 miesiąc i 22 dni okresów składkowych i 4 miesiące i 8 dni okresów nieskładkowych, bo w poprzedniej decyzji z dnia 6.03.2017r. błędnie przyjął, że ubezpieczony przebywał na zasiłku chorobowym od 6.02.1995r.do 28.08.1995r.zamiast od 6.02.1995r. do 28.02.1995r. W dalszym ciągu nie zaliczono ubezpieczonemu do stażu pracy okresu nauki zawodu od 1.09.1971r. do 2.06.1974r.w KWK (...) Ruch „(...)”.

W odwołaniach od powyższych decyzji ubezpieczony domagał się ich zmiany przez przyjęcie do stażu pracy okresu nauki zawodu w (...) Szkole Zawodowej dla pracujących przy KWK „(...)„od 1.09.1971r.do 2.06.1974r. Stwierdził, że koledzy, z którymi uczęszczał do jednej klasy mają zaliczony sporny okres do stażu pracy.

W odpowiedzi na odwołania organ rentowy wniósł o ich oddalenie, podtrzymując swoje dotychczasowe stanowisko. Stwierdził, że ubezpieczony nie przedłożył żadnego dokumentu, z którego by wynikało, że wykonywał zatrudnienie na podstawie zawartej umowy o naukę zawodu.

Sąd połączył sprawy do wspólnego rozpoznania.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony W. K. ur.(...) jest uprawniony do emerytury górniczej od dnia 17.12.1999r.

W dniu 1.12.2016r. ubezpieczony złożył wniosek o emeryturę z tytułu pracy w warunkach szczególnych. Decyzją z dnia 8.12.2016r.ZUS odmówił ubezpieczonemu prawa do emerytury w oparciu o art.184 w zw.z art.32 ustawy emerytalnej z uwagi na to, że na dzień 1.01.1999r.nie osiągnął 25-letniego okresu składkowego i nieskładkowego. Od decyzji tej ubezpieczony nie złożył odwołania.

Zaskarżonymi decyzjami z dnia 06.03.2017r. i z dnia 5.04.2017r. organ rentowy ustalił wartość kapitału początkowego ubezpieczonego W. K. na dzień 01.01.1999r. ostatecznie przyjmując w decyzji z dnia 5.04.2017r., iż wartość tego kapitału wynosi 222413,62 zł. Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz obliczenia wskaźnika wysokości tej podstawy organ rentowy przyjął podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych od 01/1982 do 12/1991 – wwpw wyniósł 222,00%. Organ rentowy ostatecznie ustalił, że ubezpieczony wykazał 24 lata, 1 miesiąc i 22 dni okresów składkowych i 4 miesiące i 8 dni okresów nieskładkowych.

W okresie od 1.09.1971r.do 2.06.1974r .ubezpieczony uczęszczał do (...) Szkoły Zawodowej dla pracujących przy KWK „(...)” w W.w zawodzie elektromechanik. W dniu 3 czerwca 1974r. podjął zatrudnienie w KWK „(...)” najpierw jako elektromechanik na powierzchni, a następnie od 21.11.1974r. jako elektromonter pod ziemią, którą to pracę świadczył do czasu uzyskania uprawnień emerytalnych, przy czym w okresie od 31.12.1998r.do 16.12.1999r.korzystał z urlopu górniczego.

W zaświadczeniach z dnia 15 czerwca 1999r. i z 28.03.2002r. pracodawca ubezpieczonego, tj. wówczas (...) Spółka (...) Ruch „1 Maja” odnotował, że ubezpieczony zatrudniony był w KWK „1 M.” od 1.09.1971r., przy czym zaznaczył, że od 1.09.1971r.do 2.06.1974r.jego stanowiskiem pracy była „nauka w zawodzie elektromechanika na powierzchni”. W aktach osobowych ubezpieczonego znajduje się zaświadczenie lekarskie datowane na dzień 30.08.1971r.wystawione przez Zakład (...) przy KWK „(...)” w W., które stwierdza, że ubezpieczony jest zdolny do pracy w kopalni na naukę zawodu na dole – na powierzchni i praca ta nie zagraża jego zdrowiu. Również w karcie przebiegu zatrudnienia dołączonej do akt osobowych ubezpieczonego zaznaczono okres od 1.09.1971r.do 3.06.1974r. jako naukę w zawodzie elektromechanika. Zaznaczono też nr znaczka w tym okresie. W świadectwie pracy z dnia 16.12.1999r.zaznaczono, że ubezpieczony był zatrudniony w KWK (...) Ruch „(...)” w okresie od 3.06.1974r. do 16.12.1999r.

Razem z ubezpieczonym do tej samej szkoły - (...) Szkoły Zawodowej dla pracujących przy KWK „(...)” w W.w zawodzie elektromechanik uczęszczali G. W. i B. J.. Wszyscy chodzili do jednej klasy w tym samym okresie, tj. 1971 – 1974. Nauka polegała na trzech dniach nauki teoretycznej w szkole i trzech dniach nauki praktycznej w zakładzie pracy. Uczniowie otrzymywali co miesiąc wynagrodzenie. Kopalnia wydawała im paski wynagrodzeniowe, tak jak innym pracownikom. W świadectwie pracy z dnia 2.01.1987r. pracodawca odnotował G. W., że ten był zatrudniony w KWK „(...)” w okresie od 1.09.1971r.do 31.12.1986r. Ubezpieczony złożył do akt umowę o naukę zawodu B. J., z której wynika, że została ona zawarta z KWK „(...)” na okres od 1.09.1971r.do 30.06.1974r. i w każdym roku nauki uczeń otrzymywał wynagrodzenie. Umowa nakładała określone obowiązki zarówno na ucznia, jak i na Zakład, tj.Kopalnię (...).

Powyższe Sąd ustalił na podstawie dokumentacji akt organu rentowego, akt osobowych ubezpieczonego, umowy o naukę zawodu zawartej ze świadkiem B. J. (k.17 akt sądowych), świadectwa pracy świadka G. W. (k.4 akt sądowych), świadectwa ukończenia przez ubezpieczonego zasadniczej szkoły zawodowej (k.5 akt sądowych), zeznań świadków: B. J., G. W. i zeznań ubezpieczonego (rozprawa z dnia 24 października 2017r. czas 00:09:05 – 00:36:14 – protokół elektroniczny k.32 – 33 akt sądowych).

Sąd dał wiarę zeznaniom świadków B. J. i G. W. oraz ubezpieczonego, gdyż były one rzeczowe, logiczne, przekonywujące, spójne ze sobą i korespondujące z treścią zgromadzonej dokumentacji.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego W. K. zasługuje na uwzględnienie.

Przedmiotem sporu w niniejszej sprawie był staż pracy ubezpieczonego na dzień 1.01.1999r. w sytuacji, gdy organ rentowy uznał za udowodnione 24 lata, 1 miesiąc i 22 dni okresów składkowych oraz 4 miesiące i 8 dni okresów nieskładkowych, zaś ubezpieczony twierdził, że do stażu pracy powinien być uwzględniony okres od 1.09.1971r.do 2.06.1974r. - okres nauki zawodu w (...) Szkole Zawodowej dla pracujących przy KWK „(...)”.

Zgodnie z art. 174 ust.1, 2 i 3 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz.U. z 2017r., poz.1383) zwanej dalej „ustawą”, kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art. 53, z uwzględnieniem ust. 2-12.

Przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy:

- 1) okresy składkowe, o których mowa w art. 6;
- 2) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 5;
- 3) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 1-3 i 6-12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2.

Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustala się na zasadach określonych w art. 15, 16, 17 ust. 1 i 3 oraz art. 18, z tym że okres kolejnych 10 lat kalendarzowych ustala się z okresu przed dniem 1 stycznia 1999 r.

Zgodnie z art. 15 ust 1 ustawy, podstawę wymiaru emerytury i renty stanowi ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych, wybranych przez zainteresowanego z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o emeryturę lub rentę, z uwzględnieniem ust. 6 i art. 176.

Zgodnie z art.6 ust.2 pkt 3 ustawy za okresy składkowe uważa się również przypadające przed dniem 15.11.1991r. okresy zatrudnienia młodocianych na obszarze Państwa Polskiego na warunkach określonych w przepisach obowiązujących przed dniem 01.01.1975r.

W okresie spornym obowiązywała ustawa z dnia 02.07.1958r. o nauce zawodu, przyuczenia do określonej pracy i warunkach zatrudniania młodocianych w zakładach pracy oraz wstępnym stażu pracy (Dz.U. Nr 45, poz.226 ze zm.) w brzmieniu nadanym przez ustawę z dnia 15.07.1961r. o rozwoju systemu oświaty i wychowania (Dz.U. Nr 32, poz.160).

W treści art.3 ust.1 powołanej ustawy z dnia 02.07.1958r. przyjęto, iż młodociani mogli być zatrudniani przez zakłady pracy tylko w celu:

1. nauki zawodu,
2. przyuczenia do określonej pracy,
3. odbycia wstępnego stażu pracy.

W myśl art. 9 ust.1 powołanej ustawy zakład pracy przyjmując młodocianego na naukę zawodu w celu przyuczenia do określonej pracy oraz odbycia wstępnego stażu pracy jest obowiązany zawrzeć z nim na piśmie umowę określającą zawód albo rodzaj pracy, w jakim młodociany będzie szkolony, czas trwania nauki zawodu, przyuczenia do określonej pracy lub wstępnego stażu pracy oraz zasadnicze obowiązki i uprawnienia młodocianego.

Z kolei art. 10 przewidywał , że okresy nauki zawodu, przyuczenia do określonej pracy oraz wstępnego stażu pracy są okresami zatrudnienia.

Art. 11 ust. 1 pkt 2 stwierdzał, że wolno zatrudniać tylko tych młodocianych, którzy

wykażą się świadectwem lekarskim stwierdzającym, że dany rodzaj pracy nie zagraża ich zdrowiu.

Wreszcie art. 18 ust. 1 stwierdzał, iż w okresie nauki zawodu i przyuczania do określonej pracy obowiązują uczniowskie stawki płac.

W świetle powołanych uregulowań prawnych, okresem składkowym jest okres zatrudnienia wykonywanego na podstawie indywidualnej umowy zawartej między zakładem pracy, a szkolącym się młodocianym.

Na podstawie przeprowadzonego postępowania dowodowego Sąd uznał, iż ubezpieczony w okresie spornym od dnia 01.09.1971r. do dnia 2.06.1974r. jako pracownik młodociany faktycznie wykonywał pracę w ramach nauki zawodu - elektromechanika na powierzchni w KWK „(...)”. Ubezpieczony co prawda nie posiada dokumentu w postaci umowy o naukę zawodu, ale z zebranego w sprawie materiału dowodowego jasno wynika, że takie umowy były zawierane z uczniami (...) Szkoły Zawodowej dla pracujących przy KWK „(...)”. Taką umowę podpisał świadek B. J., który zeznał, że wszyscy uczniowie, którzy zaczynali naukę 1.09.1971r. jednego dnia, w klasie, podpisywali takie umowy, przy czym świadek dodał, że egzemplarz tej umowy wydano mu dopiero z archiwum kopalnianego przy okazji przejścia na emeryturę. Również świadek G. W. zapamiętał moment zawierania tych umów. Stwierdził, że odbyło się to jednego dnia, w klasie, w obecności przedstawiciela administracji. On również nie otrzymał odpisu tej umowy, natomiast wykazano mu okres nauki w świadectwie pracy z dnia 2.01.1987r. Zarówno świadkowie jak i ubezpieczony kategorycznie stwierdzili, że już od pierwszej klasy otrzymywali wynagrodzenie, wydawano im paski wynagrodzeniowe. Te okoliczności przynajmniej pośrednio poświadczają dokumenty zgromadzone w aktach osobowych ubezpiezonego, w szczególności zapisy w karcie przebiegu zatrudnienia i zaświadczenie z dnia 30.08.1971r. o zdolności ubezpiezonego do pracy w kopalni na naukę zawodu.

Bez znaczenia dla rozpoznania sprawy pozostaje fakt, że ubezpieczony nie przedłożył w organie rentowym za okres sporny umowy o naukę zawodu. Fakt, że ubezpieczony wykonywał zatrudnienie na podstawie zawartej umowy o naukę zawodu został wykazany w postępowaniu sądowym za pomocą innych dowodów. W postępowaniu odwoławczym przed Sądem nie obowiązują bowiem ograniczenia dowodowe jakie występują w postępowaniu o świadczenia emerytalno-rentowe przed organem rentowym, a Sąd może ustalić okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość, jak np. okresy zatrudnienia, za pomocą wszelkich środków dowodowych, przewidzianych w kodeksie postępowania cywilnego (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 10.03.1984r. III UZP 6/84, uchwała Sądu

Najwyższego z dnia 21.09.1984r. III UZP 48/84, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 07.12.2006r., I UK 179/06, LEX nr 342283).

Mając powyższe na uwadze Sąd na podstawie art. 477⁽¹⁴⁾ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżone decyzje w ten sposób, że zaliczył ubezpieczonemu do stażu pracy okres nauki zawodu w (...) Szkole Zawodowej dla pracujących przy KWK „(...) „od 1.09.1971r.do 2.06.1974r.

SSR del. Renata Stańczak

Sygn. akt IXU 484/17

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...),

3. (...)

(...)